

MAAHANMUUTTAJIEN AMMATILLISEN OPPIMISPOLUN RAKENTUMINEN SEURAKUNTAOPISTOLLA

YLEISTÄ NUTUKKA-PROJEKTISTA

Projektin tavoitteena on yksin Suomeen tulleiden nuorten turvapaikanhakijoiden ja pakolaisnuorten itsenäistymisen ja aikuistumisen tukeminen ja toimintamallien kehittäminen koulutuspilotin kautta. Projektissa kehitetään koulutus- ja yhteistyömalleja kansanopistojen, vastaanottokeskusten ja muiden yhteistyökumppaneiden väliseen yhteistyöhön. Hankkeessa toteutettiin vuoden 2006 aikana 15 viikkoa kestävä koulutuspilotit Turun kristillisessä opistossa ja Viittakiven opistossa. Vuonna 2007 koulutus toteutettiin Seurakuntaopiston, Oravaisten ja Perniön vastaanottokeskusten sekä Ehjä ry:n yhteistyönä ja Turun kristillisen opiston ja Turun vastaanottokeskuksen yhteistyönä. Pilottien rinnalla luotiin moniammatillisen asiantuntijaverkoston yhteistyömalleja valmennuksilla, joiden toteutus aloitettiin vuoden 2006 aikana jatkuen vuoden 2008 loppuun. Työntekijävalmennuksiin, työpajoihin, opetusmenetelmämallinnuksiin ja verkostotapaamisiin on osallistunut hankkeessa mukana olevien vastaanottokeskusten, EHJÄ ry:n ja kansanopistojen henkilökuntaa.

NUTUKKA-koulutuksessa opiskeltiin suomen kieltä ja arjen taitoja sekä perehdyttiin suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin. Projekti toteutetaan Euroopan pakolaisrahaston tuella.

NUTUKKA SEURAKUNTAOPISTOLLA 1/2

Seurakuntaopistolla toteutetun NUTUKKA-koulutuksen tarkoituksena oli tukea nuoren yksilöllistä kehitystä tasavertaiseen osallistumiseen yhteiskunnan taloudelliseen, poliittiseen ja sosiaaliseen elämään oman kielensä ja kulttuurinsa säilyttäen. Pääpaino oli nuoren yleissivistyksen ja suomalaisessa yhteiskunnassa tarvittavien yleisvalmiuksien lisäämisessä.

OPS
SYKSY
2006

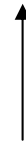
OPS
KEVÄT
2007

VAPAA-AJAN
OHJAUSUUNN
ITELMA

Tavoitteeseen pyrittiin

- tukemalla opiskelijan henkilökohtaista kasvua ja kehitystä, itsenäistymistä ja aikuistumista
- parantamalla opiskelijan kielellisiä valmiuksia
- parantamalla yleistiedollisia valmiuksia ja yleisiä jatko-opintovalmiuksia
- laajentamalla työelämän tuntemusta ja jatkokoulutusmahdollisuuksia
- auttamalla hankkimaan taitoja, joilla selviytyä erilaisissa elämäntilanteissa

NUTUKKA

NUTUKKA SEURAKUNTAOPISTOLLA 2/2

OPETUSSISÄLTÖJÄ JA OHJAUSKÄYTÄNTÖJÄ

Opetussisällöt:

Suomen kieli ja kulttuuri

Ilmaisutaito

Yhteiskuntatieto ja opintojen ohjaus

ATK

Arjen taidot ja elämänhallinta

Vapaa-ajanohjaus iltaisin ja viikonloppuisin:

Kielitaidon kehittäminen arjen tilanteissa

Kaupassa käynnit, siivous, ruoanlaitto

Kampukseen ja lähiympäristöön tutustuminen kävellen ja lenkkeillen

Läksyjen tekeminen, keskustelutuokiot

ATK ja tiedonhaku

Urheilu- ja pelituokiot

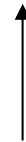

NUTUKKA

ARVIOINTIA NUTUKKA- projektista (BIKVA)

Pilottijaksoa arvioitiin projektin hallinnoinnin toimeksiannosta ulkopuolista arvioijaa käyttäen. Arvioinnin toteutti Sirpa Mäkinen käyttäen ns. Bikva-aineistonkeruumenetelmää. Ohessa muutamia poimintoja koulutuksen hallinnon näkökulmasta:

- Yhteistyötä ja kanssakäymistä suomalaisten opiskelijoiden kanssa tulisi lisätä
- Integroivia oppiaineita tulisi hyödyntää esim. draama, musiikki, liikunta, kädentaidot.
- Nuorten kanssa lähityötä tekevien tulisi pitää enemmän yhteyttä keskenään
- Pilotista tulee saada pysyvä toimintamalli maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden koulutukseen

NUTUKKA

[Bikva-aineisto \(hallinto\)](#)

NUTUKASTA NUMAAN 1/3

TAVOITTEET JA RAHOITUS

Nutukka-pilottikoulutuksen tavoitteena oli juurruttaa maahanmuuttaja- ja turvapaikanhakijakoulutus Seurakuntaopiston koulutustarjontaan. Koulutusmuoto nähtiin myös väylänä tuottaa opiskelijoita MAVAlinjalle, jolle viime vuosina on ollut vaikeaa löytää riittävästi opiskelijoita. Vapaan sivistystyön rahoituksen lisäksi koulutuksen mahdollistaa OPM:n myöntämä Opintosetelirahoitus, suuntaviivaopintojen toteuttamiseen (maahanmuuttajakoulutus, NUMA ja kuntouttava koulutus, Elämässä eteenpäin). Myös alkuperäinen NUTUKKA-projekti jatkuu vielä vuoden 2008 loppuun ja tätä ERF-projektirahoitusta tullaan käyttämään paitsi Nutukasta tiedottamiseen, myös NUMA-koulutuksen toteuttamiseen osittain ns. akvaariokoulutuksena, jolloin ulkopuolisilla on mahdollisuus linkittyä seuraamaan opintoja mm. teemapäivien ja työpajojen merkeissä.

Numa-koulutuksen tavoitteet ovat samansuuntaiset kuin NUTUKKA-pilotissa. Uutena elementtinä opintoihin on lisätty vahvempi työelämäyhteys työharjoitteluineen. Lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus syyslukukauden jälkeen siirtyä MAVAlinjalle, mikäli taidolliset valmiudet siihen ovat kehittyneet riittävästi.

↑
NUMA
(NUTUKKA)

NUTUKASTA NUMAAN 2/3

NUMA-koulutus on jatkoa NUTUKKA-koulutukselle

Koulutus on maahanmuuttajien kieli- ja kulttuurikoulutusta sekä yhteiskuntaan integroivaa koulutusta. Tavoitteena on ensisijaisesti nuorten, yksin maahan tulleiden turvapaikanhakijataustaisten ja pakolaistaustaisten aikuistumisen tukeminen sekä ammatillisen oppimispolun rakentaminen. Edelleen tavoitteena on yhteiskunnassa selviytymisen ja aktiivisen kansalaisuuden vahvistaminen sekä yhteistyöverkoston kehittäminen nuorten kanssa työskentelevien viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien välille. Pitkäkestoisena vaikutuksena on nuorten maahanmuuttajien aikuistuminen ja itsenäistyminen. Alueelliset ja valtakunnalliset vaikutukset liittyvät nuorten selviytymisen edellytysten paranemiseen. Koulutuksen kautta opiskelijoiden perustaidot kehittyvät ja tukiverkoston toimintatavat yhtenäistyvät (viranomaisten ja kouluttajien yhteistyö paranee).

Suomen kielen opetuksella on keskeinen asema koulutuksessa. Koulutuksen jälkeen nuori voi hakeutua maahanmuuttajien ammattiin valmistavaan ja ohjaavaan koulutukseen sekä joustavan valinnan kautta suoraan ammatilliseen koulutukseen. Koulutus perustuu ERF-projektiin ”NUTUKKA – Nuoret Turvapaikanhakijat Suomessa” ja ko. projektin päätyttyä, on tarkoitus juurruttaa koulutus pysyväksi kansanopistoon. Koulutuksen kohteena on siis aliedustettu ja erityisen haavoittuva kansalaisryhmä.

Koulutuksen toteuttamisessa ja kehittämisessä hyödynnetään myös muita aiempia kehittämishankkeita: kansanopistojen yhteishankkeessa (MYKO 2003-2005) kehitettyä opetussuunnitelmaa, Viittakiven opistossa kehitettyjen aktiivisten menetelmien soveltamista VSY:n kansalaisopinnot ja kansalaisen tietoyhteiskuntavalmiudet OPS: perusteet Seurakuntaopiston MAVA (Maahanmuuttajien ammattiin valmistavan ja ohjaavan linjan opetussuunnitelmaa soveltuvin osin)

Koulutukseen liittyy Euroopan Neuvoston direktiivi 2004/83/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelyä pakolaisiksi tai muuta kansainvälistä suojelua tarvitseviksi henkilöiksi koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä myönnetyn suojelun sisällöstä
Virallinen lehti nro L 304 , 30/09/2004 s. 0012 - 0023

NUTUKASTA NUMAAN 3/3

NUMAN SISÄLTÖJÄ JA VAPAA-AJAN OHJAUS

NUMA-ryhmän ja asuntolassa asuvan MAVA-ryhmän ohjauksesta vastaa EHJÄ ry viikonloppuisin 4h/pe, la ja su. Ohjaus on suunnitelmallista ja ohjauksen kustantaa vastaanottokeskukset.

22.1.2008

↑
NUMA
(NUTUKKA)

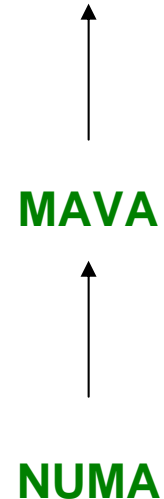
seurakuntaopisto
elämän linjoja

Maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, MAVA

Seurakuntaopistossa on annettu valmistavaa koulutusta maahanmuuttajille vuodesta 2000 lähtien, ja opiskelijoita on ollut tänä aikana lähes sata. Valmistava koulutus on tarkoitettu sellaisia opiskelijoita varten, jotka osaavat lukea ja kirjoittaa. He osaavat jonkin verran suomea, mutta heidän kielitaitonsa ei vielä riitä työssäkäyntiin tai ammatilliseen koulutukseen Suomessa. Koulutuksen aloittava opiskelija tarvitsee kielellisten ja muiden tiedollisten lähtö-valmiuksien parantamista sekä valmennusta suomalaiseseen opiskelu- ja työkuulttuuriin. Valmistava koulutus ei siis ole yksinomaan kielikoulutusta.

Valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet on laadittu ensisijaisesti nuoria maahanmuuttajia varten, jotka aikovat hakeutua ammatilliseen peruskoulutukseen. Myös aikuisia voidaan valita opiskelijoiksi. Seurakuntaopiston linja valmistaa yleisesti kaikkeen ammatilliseen peruskoulutukseen, mutta sopii erityisen hyvin sosiaali- ja terveystieteiden, lastenohjaajan tai nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaajan opintoja suunnitteleville maahanmuuttajille. Mava-koulutus on NUMA-opiskelijoille selkeä reitti kohti ammatillista koulutusta.

Koulutuksen aikana opiskelija saa runsaasti apua ja tukea koulutusalan valinnassa. Jos opiskelijalla on omassa kotimaassa suoritettu ammatillinen tutkinto, selvitetään mahdollisuudet tutkinnon päivittämiseen tai jatko-opintojen rakentamiseen tämän pohjalle, mikäli opiskelija itse haluaa edelleen työskennellä vanhassa ammatissaan. Myös ammatin vaihto on mahdollinen ja hyvä ratkaisu varsinkin silloin, jos entisen ammatin varassa työllistyminen Suomessa on epävarmaa.

Opetussuunnitelma

Maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, MAVA

Valmistavan koulutuksen laajuus on pääsääntöisesti 40 opintoviikkoa. Opinnot kestävät siis normaalisti kaksi lukukautta. Opiskelija, joka on menestynyt opinnoissaan erityisen hyvin, voi saada todistuksen jo 20 opintoviikon jälkeen.

Koulutukseen kuuluu viisi opintokokonaisuutta:

kielelliset valmiudet 17 ov

suomen kieli

englannin kieli

matemaattis-luonnontieteelliset valmiudet 4,5 ov

matematiikka

fysiikka

kemia

ympäristötieto

yhteiskunnalliset valmiudet 3,5 ov

Suomen historia

yhteiskuntatieto

työelämä tieto

vaikuttajien Tuusulanjärvi

elämönhallinnan valmiudet 5 ov

oppimaan oppiminen

tietotekniikka

yhteisprojektit suomalaisten ryhmien kanssa

leirikoulu ja liikunta

kuvataide

koulutuksen ja ammatinvalinnan valmiudet 10 ov

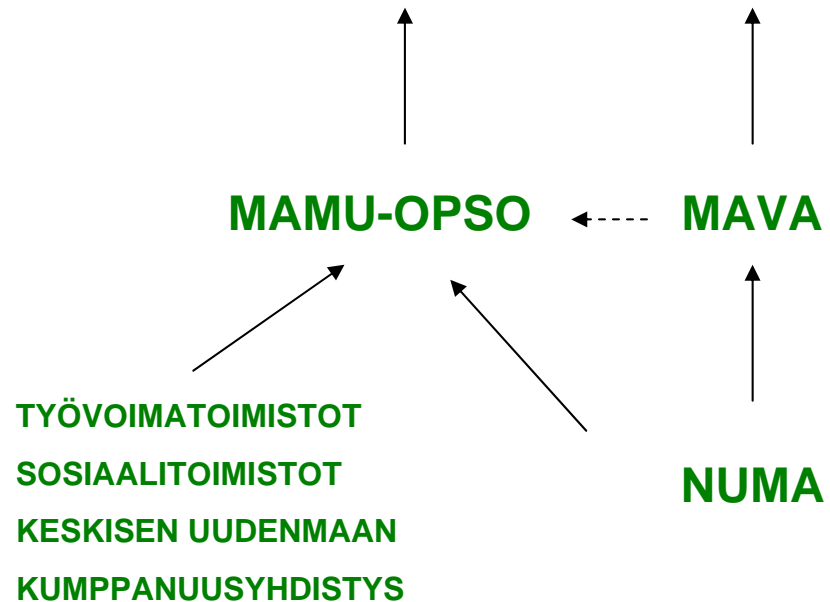
opinto-ohjaus ja koulutukseen tutustuminen

työharjoittelu

MAAHANMUUTTAJAN OPPISOPIMUSPOLKU

Seurakuntaopisto haki ja sai avustusta maahanmuuttajien oppisopimuspolun rakentamista varten. Suunnitteluhanke toteutetaan tämän syksyn aikana ja siirretään käytäntöön suunnitelman valmistuttua yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Ammattiin ja töihin!

Opiskelijoiden itsensä, sekä koulutuksen toteuttamisesta, hallinnoinnista ja rahoituksesta vastaavien sekä oppimispolkuun tiiviisti liittyvien toimijoiden tulee hahmottaa ja ymmärtää maahanmuuttajien (ml. turvapaikanhakijat) oppimispolkumahdollisuudet ensikoulutuksesta aina ammatilliseen peruskoulutukseen ja työelämään asti.

Opiskelijahuolto ja erityinen tuki ovat tärkeä osa maahanmuuttajaopiskelijan ammatillista koulutusta. Näitä tukitoimenpiteitä tullaan Seurakuntaopistolla edelleen kehittämään.

Tavoitteellisella yhteistyöllä me voimme mahdollistaa Suomessa asuville maahanmuuttajille turvallisen reitin työelämään vastaten samalla työelämän kasvaviin työntekijätarpeisiin. Myös turvapaikanhakijoille tarjotaan mahdollisuus omalla näytöllä osoittaa tahtonsa ja kelpoisuutensa aktiivisina kansalaisina.

